

Digitally signed by
Biblioteca UTM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

FACULTATEA URBANISM ȘI ARHITECTURĂ

CATEDRA ARHITECTURA

ARHITECTURA

PRACTICA LA DESEN ȘI PICTURĂ

Indicații metodice

Chișinău
U.T.M
2007

Aceste indicații metodice sunt destinate studenților specialității
2401-Arhitectura,din anul 6 de studii,cu scopul de îndrumare
și susținere la practica de desen și pictură.

Autori: lector superior Victor Drebot
 lector superior Veceslav Torpan
 magistru în artă, asistent Mariana Hadji-Bandalac

Redactor responsabil: conf.univ.,dr.Vladimir Gaidaș

Recenzent: conf.univ.,dr.Mihail Șargorodski

1.Introducere

1.1 Viziunea generală despre practică

Specificul practicii desen – pictură implică viitorul arhitect în cunoașterea volumului pur și spațiului înconjurător.

Aspectul practicii este de a lărgi și de a întări mai profund studiul de cunoștințe și deprinderi practice, obținute la orele academice. Reflectarea subiectelor propuse se realizează cu diferite mijloace plastice: formă, linie, puncte, culoare, pată, ce sunt folosite la redarea mediului înconjurător prin diverse tehnici. În ceea ce privește deprinderile practice obținute la îndeplinirea lucrărilor plastice în complicata ambianță a naturii, diferită de condițiile auditoriului, valorifică un rezultat enorm apt la receptarea viziunii artistice. Analizând realitatea (mediul) ei percep esența lucrărilor mai aprofundat.

Redarea arhitecturii cere nu numai cunoștințe temeinice a principiilor perspectivei și tehnicii de executare, dar și alegerea punctului de vedere expresiv care răspunde la sarcina dată. În diverse condiții ca schimbarea luminii ei obțin situații ce asimilează conținutul sarcinii îndeplinite în măsura complexității. Cunoștințele acumulate la reprezentarea practicii îi ajută la îndeplinirea propriilor proiecte și în activitatea lucrărilor de diplomă.

Procesul de lucru parcurge de la simplu la compus, de la schițe de scurtă durată la un desen fundamental. Lucrările se exersează pe diferite formate: schițe – A4, desenele de scurtă durată – A3, desenele fundamentale – A2.

Dezvoltând studentului priceperi de proiectare, metode de realizare a schițelor și diverse desene, profesorul trebuie să utilizeze în procesul de instruire următoarele materiale didactice: planșe, materiale ilustrative, reproduceri, lucrări deja îndeplinite de studenții precedenți. Se mai preconizează și vizionarea expozițiilor de desen – pictură și a muzeelor, deasemenea e necesar ca studenții să cerceteze literatura propusă de profesor.

1.2 Mijloace materiale pentru realizarea compoziției arhitecturale

În activitatea artistico – plastică se folosesc diverse mijloace materiale ce ne ajută la efectuarea unei lucrări finite, ca exemplu creionul.

a)creionul:

La practică se folosesc creioane cu grafit de o duritate mai moale în comparație cu creioanele folosite la orele academice (de la 4B pînă la 8B). Se pregătesc creioanele pentru lucru ascuțindu-le cu bisturiul de o lungime de 25-30mm, iar dezgolirea grafitului de 8-10mm. Grafitul tocit se ascute cu cuțitul sau cu hîrtie abrazivă. Desenul efectuat cu creionul cu grafitul de o tonalitate placută, puțin lucioasă, se șterge bine cu guma și nu e nevoie să fie fixat.

b)pensula:

Un alt mijloc material necesar la efectuarea lucrărilor plastice este pensula. Pensulele sunt diverse după categorii: aspect (de colon, de veveriță ect.), formă (plate și rotunde). Pentru în acuarelă se recomandă pensulă mijlocie, rotundă, moale de colon sau veveriță (N11-14). Părul acestor pensule este elastic și capătă o formă conică cu vârful ascuțit. Operînd cu ele putem obține pensulații mari pe suprafața de studiu și detaliile mici care sunt redată cu vârful ei. Cu pensulele nr.0,12 putem realiza contururi, părți de detaliu. Pensulele mari aspre – plate sunt folosite la executarea studiilor în guașă, temperă, ulei ect. După finisarea lucrului pensulele nu se lasă în vasul cu apă, dar se spală bine, apoi se stoarce părul netezindu-le cu degetele pînă creează forma sa.

c)hîrtia:

La realizarea practicii desen – pictură se folosește hîrtie albă sau colorată, cartonul de diferite tonalități deseori cu factură. Hîrtia ce are o suprafață cu granulație fină reține bine substanțele colorante și este folosită pentru tehnica acuarelei. Pentru pastel, cărbune, sanghină se utilizează cartonul de diferite tonalități și cu o factură mai adîncă. Tehnica peniței și a creionului este exersată mai bine pe hîrtie lucioasă, iar tehnica vopselei de ulei pe pînză grunduită. Spre deosebire de aceste tehnici, guașa și tempera este mult mai des folosită de studenți în cadrul activității practice și se realizează pe hîrtie obișnuită.

d)guma:

Este un material sintetic, elastic, de diferite culori, folosit pentru a șterge cele scrise sau desenate. E bine să folosim gume noi cu colțuri ascuțite. Ele nu distrug suprafața hîrtiei și șterg fără urme. Putem folosi mai multe metode de ștergere: prin mișcare, prin apăsare. De exemplu pentru a slăbi tonul unei suprafețe se folosește metoda apăsării, iar pentru ștergerea diverselor linii se aplică mișcări multiple.

e)vopsele:

După consistență vopselele sunt solide și lichide. Rolul principal în reprezentarea lucrărilor practice îi revine vopselei. În procesul lucrului folosim temperă, guașă, acuarelă ce se dizolvă în apă. Utilizînd acuarela redăm spațiul, forma și volumul obiectelor prin nuanțe de trecere fină, și prin întrepătrunderea tonurilor coloristice. Acuarela se spală ușor cu apă. După uscare nu se șterge, nu se scutură și nu crapă. Calitatea principală a ei este transparența. Pentru redarea spațiului s-a dovedit a fi mai eficientă pe ud. Amestecul rar a vopselei se face pentru a obține forme mari și deschise a studiilor, iar amestecul dens pentru conturare, intensificarea culorii părților întunecate ale obiectelor, finisarea lucrării.

Uneori stratul colorat dens al acuarelei împiedică pătrunderea razelor de lumină spre hîrtie, obținînd o culoare murdară. Cele mai bune sunt acuarelele: „Leningrad”, „Neva”(umede) și „Olanda”(uscate).

Alte vopsele de apă sunt guașa și tempera. Spre deosebire de acuarelă, guașa și tempera conțin ceruză (culori albe) ce le lipsesc de transparență, făcîndu-le mai compacte. Cu ele se poate lucra pe diferite materiale, combinîndu-le între ele obținem o tehnică mixtă. Se acoperă suprafețele cu un strat subțire dar dens de pigment, ce ne permite să facem unele corectări. Dacă este necesar se aplică și alte

straturi pînă obținem ideea dată. Trebuie să știm că abundența straturilor duce la crăparea lucrării. După uscare lucrarea studiului capătă o tonalitate mai deschisă. Vopselele guașă, temperă și acuarelă în procesul lucrului se pot amesteca.

f)pastel, cărbune și sanghină:

Ele reprezintă forma unui creion de o lungime diferită, asemănătoare cu creta colorată. În comparație cu cărbunele și sanghina, pastelul este de multe culori, și are mai multe durități diferite: moi, dure și semidure. În funcție de cantitatea de liant pe care o conține.

Cărbunele e un material moale și fărîmicios ce lasă urme adînci, negre – mate, observate bine de la distanță.

Utilizînd aceste materiale se pot obține hașuri, fișii, care se pot estompa ușor cu degetul, astfel obținem un strat colorat mat, puțin pal. Se recomandă lucrul pe suprafețe lucioase. Ele se scutură ușor și se șterg cu guma.

1.3 Prezentarea lucrărilor practice

Studentul trebuie să-și organizeze lucrările într-o ordine aleasă în dependență de format și tonalitate. Obligatoriu respectăm unele reguli ce țin de spațiul fișiei pașaportului. Schițele și studiile se plasează pe o coală de hîrtie sau carton, de o culoare neutră sub o aranjare ritmică.

Pentru prezentarea desenelor, picturilor de scurtă durată de dimensiuni mari se recomandă de a folosi spațiul fișiei pașaportului mai lat. Acesta se încheie de asupra lucrărilor, respectînd același spațiu prin părți și sus, iar jos mai lat. În colțul drept de jos se notează autorul lucrării.

2. Conținutul practicei la desen

- **Schițe cu momente arhitecturale**
- **Desen detaliat cu arhitectura clasică (biserici,mănăstiri, monumente arhitecturale),care reprezintă patrimoniul istoric.**
- **Desen detaliat cu construcții arhitecturale contemporane.**
- **Schițe ,crochiuri.Monumente de arhiectură,fragmente și detalii;construcții arhitecturale si anturaj(cartiere,copaci,figure umane,mașini tehnice,interioare).**

2.1 Schițe cu momente arhitecturale

Prima sarcină a exercițiilor în realizarea exteriorului se include în întărirea și dezvoltarea posederilor practice la desen pentru realizarea diverselor edificii arhitecturale în spațiu.

Redarea spațiului arhitectural cere ca studentul să cunoască cerințele și principiile de bază a desenului academic pentru a le utiliza în practica desen - pictură.

Desenarea exteriorului reprezintă un moment foarte important pentru arhitecți, ce necesită o activitate profesională în perfecțiunea realizării desenului liber. Reprezentarea constructivă a ansamblului orășenesc se realizează după aceleași reguli ale perspectivei precum și desenarea corpurilor geometrice, obiectelor de uz casnic și alte forme ce diferă după complexitate. Spre deosebire de reprezentarea interiorului, desenarea exteriorului permite mai larg și mai liber de a rezolva mediul spațial, ce este redat după legile perspectivei aeriene. Perspectiva aeriană este o iluzie a adâncimii spațiale, obținând schimbarea obiectelor față de desenator. Se schimbă nu numai dimensiunile dar și culoarea, tonul.

Aerul este un mediu transparent. Dar transparența lui nu este permanentă, ea variază odată cu mărirea spațiului, adică a grosimii stratului aerian, cu sporirea umidității. Se ia în vedere și dependența aspectului exterior al formei arhitecturale de particularitățile percepției noastre vizuale, de soare, perioada zilei, anotimp, starea vremii, și altele. Știm că vizibilitatea obiectului depinde de mărimea imaginii lui pe retina ochiului. Cu cât e mai aproape obiectul cu atât e mai mare dimensiunea unghiulară, e mai clară și primim mai multă informație despre forma obiectului, ceea ce asigură o vizibilitate detaliată, mai bună a lui.

Într-adevăr, toate obiectele apropiate de observator se deslușesc amănunțit, iar cele depărtate incomplet.

Toată adâncimea spațiului e împărțită în trei planuri - prim - plan, planul doi și cel depărtat. Ansamblurile arhitecturale ce sunt desenate în prim - plan se deosebesc printr - o detalizare amănunțită fiind desenate chiar și cele mai mici elemente.

În planul din mijloc se scot în evidență numai părțile mai mari, iar în planul al treilea, cel mai îndepărtat se face o schiță generalizatoare a întregului.

Bunăoară reprezentarea adâncimii spațiale necesită o anumită caracterizare a obiectelor, care se află la o distanță considerabilă unul de altul, ce cere o rezolvare a diferitor probleme.

Prelucrând obiectele din prim - plan, scoatem în evidență, calitățile individuale ale formei prin desenarea părților mari caracteristice fiecărui obiect și redarea integrității formei mari, tipice după formă și caracter ce formează un tot întreg.

Redarea planului îndepărtat se generalizează la maxim forma prin reprezentarea schematică a obiectelor, arătând masa aplatizată întreagă prin contur, luminozitate sau culoare.

Transparența aerului ne permite să vedem la o mare distanță. Foarte bine se vede de pe culmi înalte de munți și coline, precum și după ploile de vară. Totul apare clar și distinct, proaspăt și curat. La o distanță mare obiectele deschise par mai întunecate, iar cele întunecate mai deschise. Pentru a reda spațiul obiectelor deschise, îndepărtate trebuie puțin umbrite, iar cele întunecate - luminate. Lumina solară puternică ce cade pe suprafețele clădirilor, face să strălucească fațadele lor îndepărtate spre soare, să sclipescă suprafețele semiîntunecate, iluminate de razele care lunecă și formează umbre dense întunecate pe fațadele adâncite sau întoarse în partea opusă soarelui.

Clarobscurul creat aici este contrastant. Obiectele din apropiere ce posedă aceste contraste par mai voluminoase. Dar la o distanță mare contrastul dintre lumină și umbră dispare, edificiile arhitecturale îndepărtate capătă un clarobscur slab pronunțat și apar plate.

Pentru a reda spațiul, obiectele din apropiere trebuie să le înfățișăm în tonuri pronunțate, contrastante, iar cele îndepărtate - în tonuri pale, cu un gri uniform, monoton.

Principiile perspectivei aeriene ajută la redarea corectă a spațiului. Dar aceasta este prea puțin pentru a crea schițe cu momente arhitecturale trebuie să cunoaștem procedeele și mijloacele de reprezentare a celor mai răspândite forme naturale. Fiecare student îndeplinește câteva schițe ce au motive alese din diferite racursuri, ceea ce le permite însușirea și redarea imaginii obiectului de studiu. Pentru structurarea compoziției a perspectivei e important, ca aceste elemente să fie aranjate în spațiu, în grupuri întregi care se află în diferite planuri spațiale.

Arhitectura, spre diferență de grafică și pictură, nu reprezintă lumea spațială într-un plan plastic bidimensional, dar crează din volume geometrice un mediu spațial închis sub formă de diferite construcții și ansambluri locative, publice, industriale, decorative și alte.

Mediul spațial natural, înviorat de construcțiile arhitecturale, întotdeauna a tras atenția prin formele arhitecturale și expresivitatea lor.

Expresivitatea momentelor arhitecturale este determinată de locul unde este situată clădirea, dimensiunile ei, mediul înconjurător, planificarea ei, formele exterioare, culoarea, dimensiunile spațiului interior, iluminarea și altele.

Reprezentarea unei schițe începe de la determinarea formatului și poziției foi de hârtie. Apoi se trage linia orizontului, care determină raporturile pământ - cer. Pe pământ se desenează principalele elemente arhitecturale. Este creată forma lor spațială generalizată după conturul exterior prin linii deschise astfel ca ele să formeze planuri spațiale. În reprezentarea arhitecturii plasticianul acordă atenția principală redării momentelor arhitecturale în sinteza cu mediul înconjurător. Ținând cont de legile perspectivei aeriene distrugem planul plastic plat și obținem adâncimea spațiului. Se stabilește numărul detaliilor în fiecare plan, gradul clarității conturilor lor, raporturile tonale, se redau caracterele și calitățile individuale, apoi se generalizează toată imaginea după cum am menționat mai sus. Se redă diferența de ton dintre elementele din prim-plan și pământ, dintre elementele din prim-plan și cer, pentru a trece la raporturile tonale dintre toate planurile și părțile fiecărui plan. Selectarea și asocierea unor momente arhitecturale îi ajută artistului să vadă raporturi dintre obiecte și părți sau elemente arhitecturale ce le reprezintă.

Interacțiunea dintre fundal și obiect devine mai completă când reprezentăm mediul tridimensional ce cuprinde obiectul dat. Particularitățile percepției noastre vizuale ne obligă să organizăm compoziția cu un scop bine determinat, adică să scoată la iveală esența elementelor imaginii, subordonând aparențele secundare, arătând legătura între ele. Analiza atentă a formelor obiectelor cât n-ar fi de complicată poate fi geometrizată, astfel construind și redând caracterul fiecărui edificiu arhitectural în parte.

Aceste două noțiuni - forma și volumul rămân nedespărțite fiind aplicate în multiplele schițe executate pe parcursul acestei practici.

Structura spațiului devine pentru noi sensibilă sub raportul caracterului și formelor ce sînt, realizate conform naturii proporției. Proporția stabilește modul de existență a formelor sub raportul dimensiunilor.

Respectând aceste principii ne este ușor să realizăm schițele arhitecturale.

2.2 Desen detaliat cu arhitectura clasică(monumente arhitecturale,biserici,mănăstiri ce reprezintă patrimoniul istoric)

Lucrarea se îndeplinește pe o hirtie albă în creion simplu- formatul A2. Tot procesul desenării monumentelor arhitecturale se poate împărți în două etape :

1)Studierea obiectului propus,încadrarea compozițională a imaginii pe foaie.

2)Îndeplinirea nemijlocită a desenului.

Prin studierea obiectului dat,studentul trebuie să clarifice pentru sine multe întrebări : stilul specific al monumentului,din care material este construit,partea constructivă,anturajul.Cu cât mai multe întrebări vor fi puse și rezolvate, cu atât mai profund va fi înțeleasă esența obiectului dat.

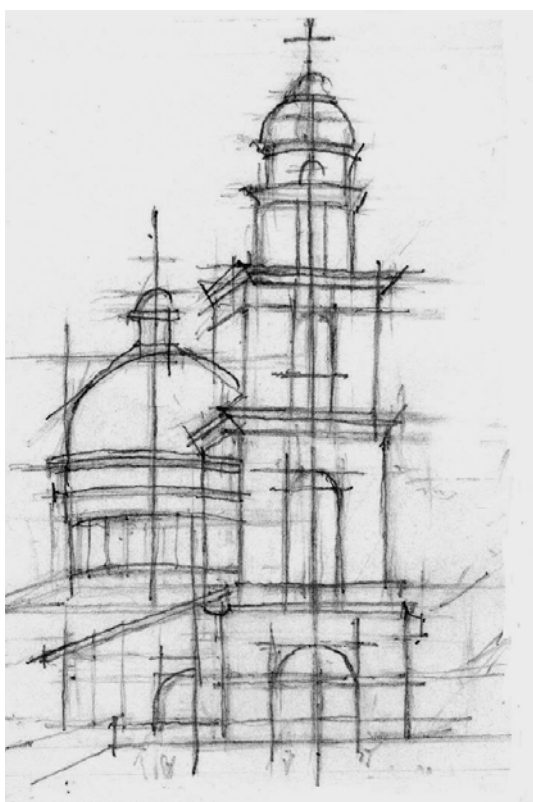
Procesul studierii monumentului arhitectural este activ însoțită de schițe din diferite poziții (fragmente si detalii).

Prin aceste schițe se precizează formatul imaginii,adică se hotărăște compoziția în foaie.

Înainte de a trece la îndeplinirea desenului trebuie încă o dată de vizionat schița aleasă, precizînd astfel nivelul liniei orizontului,configurația volumelor mari a obiectului,inclusiv și anturajul.Schița determinată va fi o bază, pentru a realiza sarcina dată.

Etapa I-a Odată cu însemnarea dimensiunilor principale a volumelor arhitecturale și a anturajului (copaci,oameni, cer,pământ) desenul se execută pe baza schiței,cu detalizare ulterioară din natură. Deoarece ansamblul arhitectural este o construcție simetrică,compusă din două volume, va fi necesară trasarea axelor verticale de bază ce vor determina ulterior rezolvarea problemelor constructive.Urmează precizarea proporțiilor volumelor mari: cupola,înălțimea coloanelor ,a scărilor și nivelul pământului continuînd cu fixarea volumelor principale pe liniile orizontale. Etapa dată o constiuie analiza construcției desenului,precizînd astfel corelația proporției dintre volumele principale.

Etapa II-a În procesul detalizării anumitor fragmente este important de a suporta proporționalitatea integrității obiectului arhitectural.Eficiența lucrului poate fi dobîndită prin trecera treptată de la formele mari la cele mici pînă la evidențierea anumitor detalii mai principale .Este important ca detaliul sa fie găsit proporțional corect în comparație cu întregul volum.Astfel desenul trebuie sa preia o siluietă cu mult mai evidențiată,proporțional echilibrată, ce va permite implicarea ulterioară a tonului.

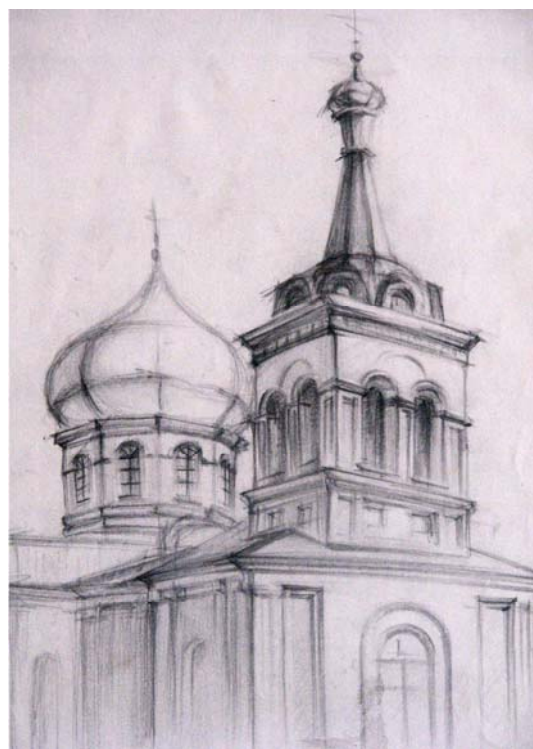
Des.1-2 Etapele studiului arhitectural

Etapa a III-a - constă în prelucrarea tonală a desenului. Modelarea în ton începe din cele mai închise suprafețe ale imaginii. În exemplul respectiv este umbra sub spațiul arcelor clopotniței, ferestrelor catedralei, umbra proprie a clopotelor, cornișei, grătilor. La această etapă este necesar de a reda perspectiva aeriană, adică rezolvarea planurilor întâi, doi și trei prin intermediul intensității tonale. Respectiv tonalitatea mai intensă pentru primul plan și mai slabă pentru celelalte.

Toată intensitatea obiectului trebuie să fie în strinsă corelație cu anturajul. În etapa finală desenul trebuie să fie aranjat tonal pe planuri, umbrele armonizate, relațiile tonale corectate. Tonul nu trebuie să împiedice linia desenului.

Des.3 Etapa finală

Des.4.5.6.7 Arhitectura clasică

2.3.Desen detaliat cu construcții arhitecturale contemporane.Lucrarea se îndeplinește pe hirtie alba sau tonata în creion,tuș sau alte materiale; formatul A 2.

Acest tip de desen arhitectural necesită anumite cunoștințe a principiilor de bază în ceea ce privește imaginile realiste și aplicarea acestora în practică.Pe parcursul realizării lucrării,studentul întărește și dezvoltă potențialul său de lucru asupra imaginilor de diferită complexitate.

Realizarea lucrării propuse este urmată de un anumit număr de schițe preventive ce permit cercetarea din punct de vedere artistic și arhitectural a obiectului.Pe baza acestor principii apare și compoziția încadrată în formatul foi alese.În procesul schițării este important de susținut compoziția cu anumite fragmente și detalii (mașini,figuri umane).Prin intermediul schițelor realizate studentul trebuie să decidă alegerea corectă a uneia din schițe, care după toate aspectele ar coincide sarcinei indicate.

Des.8 Arhitectura contemporană

Principiile de bază :

- 1) Organizarea compozițională în foaie a imaginii obiectului de arhitectură.
- 2) Însemnarea formelor mari, liniei orizontului.
- 3) Respectarea legilor perspectivei. Formele arhitecturale complicate la etapa inițială se generalizează la volume geometrice corespunzătoare. Concomitent cu construcția obiectului se schițează anturajul. Este necesar de verificat încă odată corectitudinea proporțiilor și perspectivei. La etapa următoare studentul hotărăște în ce tehnică va fi îndeplinită lucrarea.

Des.9 Compoziție arhitecturală în spațiu.

De
s.1
0
Co
mp
ozi
ție
arh
ite
ctu
ral
ă

în spațiu

Des 11. Arhitectura industrială

2.4 Schițe ,crochiuri.Monumente de arhiectură,fragmente și detalii;construcții arhitecturale și anturaj(cartiere,copaci,figuri umane,mașini tehnice,interioare).

1)Crochiurile elaborate din natură reprezintă imagini generalizate ce ating nivelul unei schițe de lungă durată.

2)Schițe elaborate după natură,repzintă tipul de bază a imaginii generalizate practicat pe întregul curs de studiu .

3)Exerciții îndreptate spre dezvoltarea memoriei imaginare,ce inițial conduc spre practicarea schițelor din natură,iar ulterior se execută prin metode combinate(inițial din natură, apoi după memorie).Astfel de la metoda schițelor combinate,studentul trece la cea mai complicată modalitate de schițare,după memorie, axîndu-se numai pe suportul memoriei vizuale.Putem enumăra mai multe tipuri de schițe:

- *Schițe executate de la început pînă la etapa finală nemijlocit din natură.
- *Schițe executate prin metode combinate (inițial după natură, iar apoi după memorie)
- * Schițe executate după memoria vizuală,adică după o anumită perioadă de timp.
- * Schițe executate prin metoda complexă,adică cu utilizarea metodelor sus menționate.
- * Schițe imaginare.Sunt axate pe artisticitatea,memoria și ingeniositatea studentului.

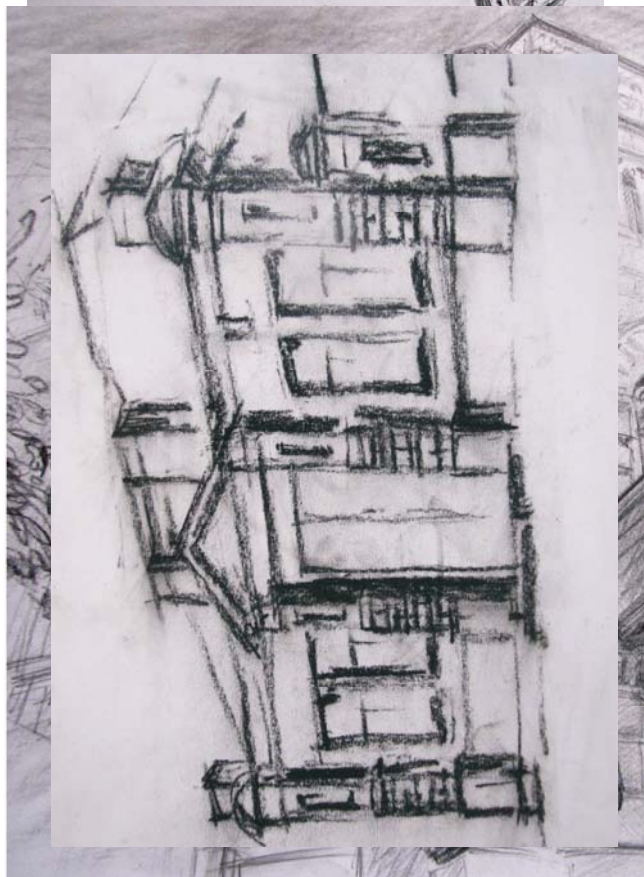
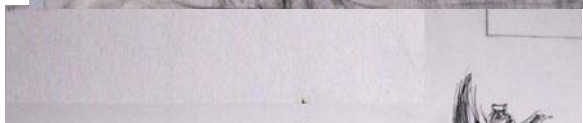
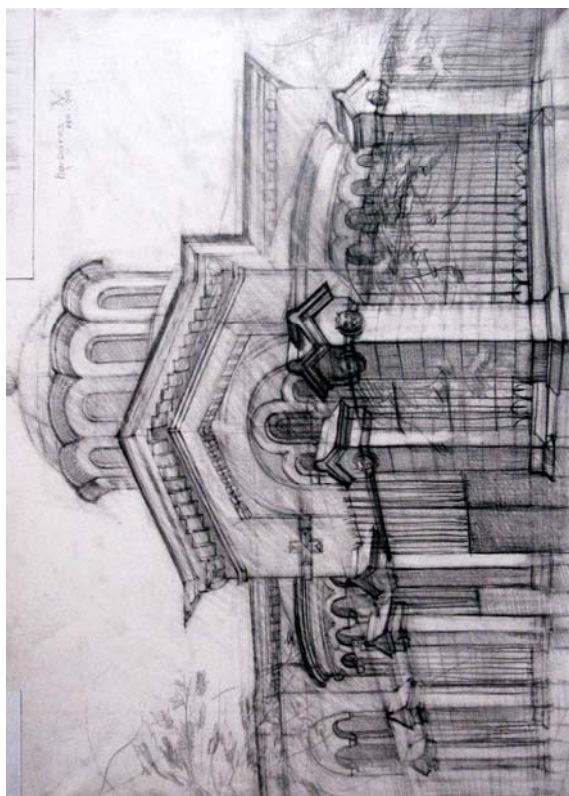
Schițe cu monumente de arhitectura.

1) Se pune scopul de a găsi corelația dintre monumentul arhitectural și anturaj.

Este necesar de a atrage atenția nu numai la construcția volumelor arhitecturale,dar și la nivelul suprafeței pămîntului,organizarea spațiului,legătură plastică dintre natură și arhitectură.Schițele se execută pe hîrtie albă sau tonată în diferite materiale (tuș ,cărbune,pastelă ,sanghină,creion).Form.A3-A4; 5 schițe, 5 crochiuri.

2)Construcții arhitecturale și anturaj (cartiere,copaci,figuri umane,mașini tehnice).Atenția principală se acordă la construirea volumelor arhitecturale cu planurile aplicate în perspectivă.Folosirea corectă a relațiilor tonale permite redarea perspectivei spațiale necesare.Pe parcursul evaluării schițelor este important de evidențiat monumentalitatea obiectului arhitectural.În acest scop se recomandă implicarea în compoziția dată a figurii umane sau a altor elemente de anturaj. Schițele se execută pe hîrtie albă sau tonată în diferite materiale (tuș,cărbune,pastelă,sanghină,creion).Form A3-A4 ,8schițe,4crochiuri.

Des.12,13,14.Fragmente de arhitectură

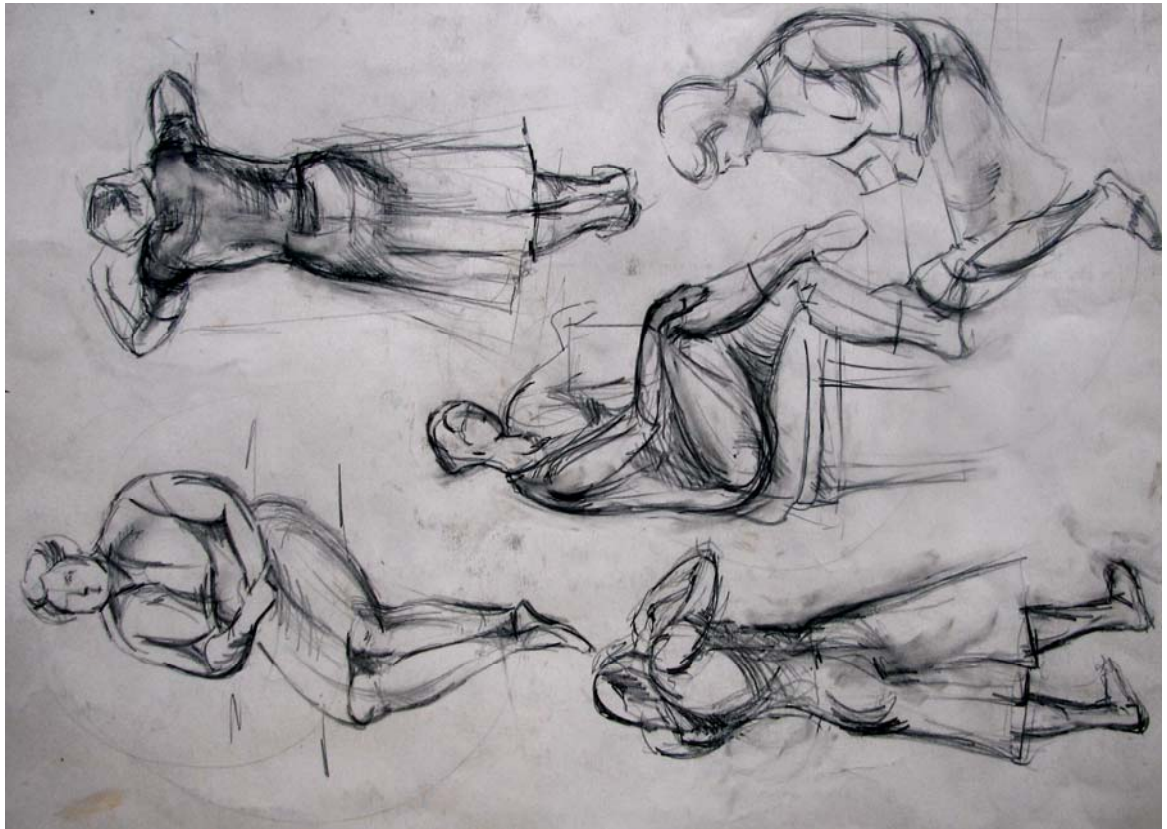

Des.19,20.Crochiuri de cartier

25.26. Anturaj

3. Conținutul practicii la pictură

- **Omul și mediul coloristic**
- **Studii (schițe) complexe și fragmente**
- **Studii arhitecturale cu panorama arhitecturală redusă**
- **Pictura monumentelor istorice de arhitectură**
- **Analiza coloristică a lucrării**

3.1 Omul și mediul coloristic

Pictura (lat. pictura - în culori) – modalitate de expresie vizuală în culori, așternute pe o suprafață plană. Ansamblu de tehnici (ulei, acuarelă, pastel, guaș, tempera, fresca ect.), de suporturi (pânză, lemn, hârtie, carton, zid ect.) și de viziuni (pictura de șevalet, pictura concretă, pictura abstractă, ornamentală, decorativă, monumentală) cu un limbaj al cărui principal element „morfo-sintactic” este culoarea. Culoarea careia îi aparține facultatea de sugestie patetică prin calitatea proprie a tonurilor, ca și prin raporturile lor – opozițiile de lumină și de umbră care creează drama vizuală. Într-o pictură importantă este contribuția umană pe care ne-o oferă o pictură, sugestiile pentru felul nostru de a simți și pentru fantezia noastră.

Acest gen, care poartă denumirea de pictură, și pentru a te îndelețnici cu ea se cere să ai fantezie și iscusință în mâni, să găsești lucruri nevăzute (ascunse sub umbra celor din natură) și pe care apoi să le înfățișezi cu ajutorul mâinilor, voind să dovedești că ceea ce nu există este. Pictura ca proces de informare, simbol și decor, și caracterul ei da bază. Culoarele cromatice și acromatice, tonul – gradul de lumină a unei tente, gradul de strălucire și saturație, puritate, factura culorii, influența ei psihologică și interpretarea iluzorie. Ideea plastică și tehnica picturii.

3.2 Studii (schițe) complexe și fragmente

Activitatea practică prin care se va repeta și fixa cunoștințele de teorie și tehnică primite în sala de cursuri, precum și pentru a se descoperi posibilitățile de folosire a diferitelor materiale și instrumente (tempera, guașă, acuarelă, pastelă), de încercare a diferitelor modalități de formare în urma cărora pot rezulta, uneori, lucrări care, ulterior, pot fi considerate desăvârșite, opere. Studiul e prima formă, directă în culoare, nefinisată și de obicei de dimensiuni mai mici. Este executat liber, rapid, simplu (din câteva pete de culoare sau din câteva trăsături).

Un prim fel de pictură, ce se face pentru a găsi atitudinile potrivite.

Pensula trece atât de repede, încât nu are timpul să rețină picăturile lăsate de fiecare tușă.

Studiul trebuie de subînțeles ca o încercare și probă în care sunt încercate propriile-i posibilități, momentul în care se încearcă o tehnică codificată.

Se recomandă de a îndeplini 6-7 studii pe un format de A4 (material: carton) decorativ, plat, fără relief, nemodelat.

Pict.1,2 Complexe si fragmente

Pict.3,4,5.Complexe si ragmente

3.3 II.Studii arhitecturale cu panorama arhitecturală redusă

Studiile ce se referă la p.3 totalmente reese din tema nr.2, cu unele adaosuri, concretizări și mai mult timp de lucru.

Apar așa-zisele etape ca efect constructiv. Inerența punctului, a tușei, a petei de culoare de a deveni forme cu semnificații sau simple forme, fără o schițare, efect psiho-fiziologic, adică consecința emoțional-acțională indusă de inerția culorilor, liniilor și formelor (volumelor) în sine de a genera diferite impresii spațiale (de aproape-departe, de cald-rece) de a induce unele stări sufletești de confort – discomfort estetic. Culoarea roșie exprimă puterea, acțiunea; galbenul – lumina, veselia ect., efect spațial – iluzia adâncimii, a reliefului, a volumului, a depărtării, întinderii sau a menținerii în acelaș plan, iluzie creată prin juxtapunerea de pete calde – reci, pure – rupte ect., prin puncte aglomerat – dispersate, mari – mici, prin linii în funcție de poziția lor față de vertical – orizontal. În pictura clasică relieful obiectului și a formei se obține prin diferențele de tonalitate și de valorile culorii.

Efectul termo – dinamic dă posibilitate inerentă culorii, unor forme liniare sau unor forme spațiale de a induce senzația de cald – rece, implicit impresii de aproape – depărtare, de mișcare, de curgere spațială continuuă, de echilibrare sau de neutralizarea acesteia. Se îndeplinesc 4-5 lucrări pe un format A3, carton.

Pict.6, Studiu de arhitectura

Pict.7.Panorama arhitecturala

3.4 Pictura monumentelor istorice de arhitectură

Picturile ce vor fi îndeplinite vor prezenta un rezumat, o expresie, o combinație de teorie și practică a lucrărilor precedente.

Lucrările compoziționale se vor aranja într-o manieră decorativă. Fiecare detaliu, parte a arhitecturii trebuie să fie vizibilă și să-și joace rolurile ce-i revin, principal sau secundar.

Modalitatea compozițională în spațiu în 3 dimensiuni, cea de a treia fiind reală, nu cu un singur plan: la cele 2 dimensiuni ale acestuia trebuie să se adauge cea a profunzimii.

Un acord, o atenuare a opoziției dintre culori, linii, forme diferite, concepute să fie alături sau în cuprinsul aceleiași spațiu; acordul dintre 2 culori diferite, puse alături, e posibil prin tulburarea purității cromatice a uneia dintre culori.

Culorile se folosesc local, proprie fiecărui obiect; culori binare, din amestecul a câte 2 primare în diverse cantități, egale sau diferite, decorative, ceea ce ține de tectonica, de suprafața obiectului, supus sau integrat compoziției, cu o modulare tonală și ca grosime, care permite ca din loc în loc și neuniform forma să se „scurgă” în fond și fondul în formă, cu trăsături ce sugerează lumina și umbra. Concretizarea unor detalii pe obiect, care particulează sau fac mai vii unele forme, cu un dinamism în spațiu (mișcare). Dominantele culori sunt culorile locale ale obiectului.

Se recomandă de pictat pe carton cu formatul A2.

Pict.8.Monument istoric arhitectural .

Pict.9 Monumente de arhitectură

3.5 Analiza coloristică a lucrărilor

Analiza artistică se îndeplinește de pe o reproducție a unui pictor recunoscut după următoarele puncte: cercetarea de descifrare și de apreciere coloristică și artistică cu „instrumente” și după criterii specifice.

Schema analizei coloristice a unei opere de artă plastică ar fi alcătuită

Pict 10. Analiza coloristică

din următorii 4 timpi: perceperea operei (momentul „rad”, șoc senzorial); intuiția globală a operei (momentul „ader” sau „resping”); emoție difuză, dar determinată pentru desfășurarea următoarelor etape ale actului analitic; analiza intuiției mele (momentul „explic”); fructificarea analizei mele (momentul „privesc” și „aplic”).

Pict.11.Analiza coloristică

Literatura recomandată

1. Кирцев «Рисунок и живось» Москва 1992
2. Hans Schwarz “Lecția de desen: clădiri și peisaje citadine” Allta, 2002
3. Луиза Гордон «Рисунок» (tehnica desenării figurii umane în mișcare) Москва, Эксмо 2002
4. Е. Барчай «Анатомия для художников» Коприна, Будапешт 1986
5. «Динамическая анатомия для художников» Москва, 2001
6. М. Парамон «Как рисовать фигуру человека» АРТ-Родник, Москва, 2001
7. Рисунок. Художественный образ в анатомическом рисовании» 2002
8. Г. И. Кулебякин «Рисунок и композиция» Москва, 1983
9. Alberti – „Despre Pictură”, ed. Meridiane. București. 1967
10. Avermaeti – „Despre Gust și Culoare”, ed. Meridiane. București 1969
11. Cennini – „Tratatul de Pictură”, ed. Meridiane. București. 1983
12. Golu Mihai – „Culoare și Comportament”, ed. Scrisul Românesc. 1964
13. Itten – „Arta Culorii”, manuscris, BNM. 1965
14. Kiplik – „Tehnica Picturii Vechilor Maeștri”, ed. ESPLA, București, 1966

ARHITECTURA

PRACTICA LA DESEN ȘI PICTURĂ

Indicații metodice

Autori: Victor Drebot
Veceslav Torpan
Mariana Hadji-Bandalac

Redactor responsabil: Vladimir Gaidaș

Recenzent: Mihail Șargorodski

Redactor: Irina Enache

Bun de tipar 15.03.07.	Formatul hârtiei 60x84 1/8.
Hârtie offset.	Tipar RISO
Coli de tipar 4,0	Tirajul 150 ex.
	Comanda nr. 38

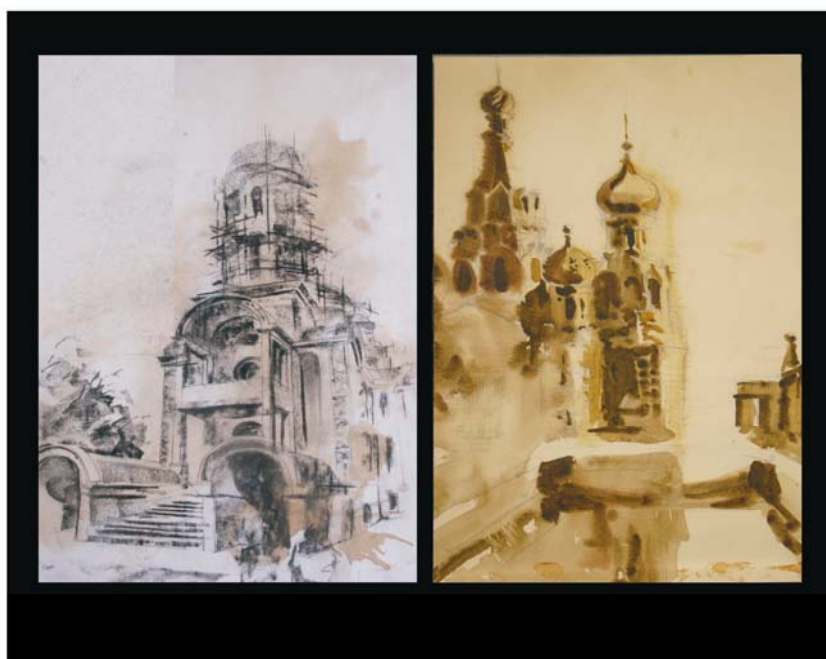
U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168.
Secția Redactare și Editare a U.T.M.
2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9.

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

ARHITECTURA

PRACTICA LA DESEN ȘI PICTURĂ

Indicații metodice

Chișinău
2007